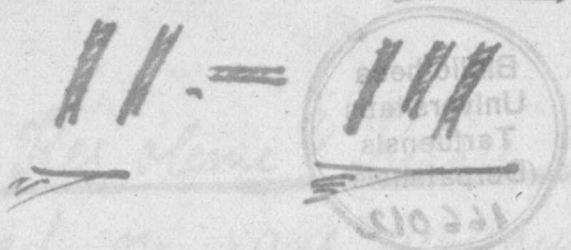

22489/273.

OKTOBER. NOVEMBER

1922.

2

B-401

Kes oleme? Kuhu läheme?

Need on kaks küsimust, mis nõuavad põhjalikumat analüüsimist ja üksik asjalisemat selgitamist. Siitaha neid küsimusi võtta üldiselt, ega sellel mõtet, nagu nad on vaevand ja püüand inimkonda tuhandet aastat, ilma et oleks nende peale vastetud. Palju kitsamam ja püüdet mõtet, nii et vastus on kerge ja arusaadav.

Kes oleme?

Seminaxristid! Milline paha
sõna, et käsi hakkab värisevad ja
silmad tühjavad momentaalselt,
kui ytleu selle sõna saades temast
täiesti aru, mõistes teda tema terava
püreltuseu. Sellel küsimusel on lisa-
küsimus. Kas oleme kõik seda? Kas
suudame olla kõik seminaxristid?
Formaal - tegelikult oleme seda,
kuid kas tõe poolest seda oleme?

Esimese küsimuse kostus kostab
ka peaaegu teise küsimuse. Kuhu
lähe me? Oleme seminaxristid ja
lähe me rahvast õpetama ning val-
gustama. Milline suur, püüratu
suur ülesanne, et paljalt selle
mõtte een peasis paljastama juba

pea. Meie käest läik läbi terve
noorus ja seea terve rahva tule-
viku. Sel ajal, kui ta on alles amorfne,
vormitu, juuretu, Meie peame vormi-
ma. Noorus aastain on inimhing see
jätti, mis on saen, millest võib võrre-
mituid seepid. Meie peab ole tük-
tis ja vastutaviks, oleme meistrid,
kes peavad rootima sellest saavist kaan-
litud ja väärilised tarkajad, aga
mitte praax kaup. Need mängid,
mis panevad külge noortele jäävad
neil kuni lauari ja need võivad
isikud, keda valmistame, moodustavad
aga terve tuleviku, inimkonna.

See on töö, määratu suur töö, mi-
da peame tegema.

Missugustena võime toimida seda

tööd kõige paremate taga järelega?
Kas siis kui olene ise head, eel-
aalsed, emujulikud, karsked, kõlb-
lised, või olene ükskõik kuis juhtub?
oma isapärast leiba teenimise ja
ostmise mil saadub õhtu.

Ilmakahtlemata viimisel juhtumisel,
est kasvatusen on ikkagi siin tähtsus
kasvataja isiklikul eel kujul, iseärs-
nis alkoholis. Kuis usuvad kasvandikud
mit sõnu kui taitame ise igal saamul
nende vastu. Mõistuseks seletame tunnin
kui kahjulik on alkohol ja suitseta-
mine, kuid lõpul läheme välja, suits
näkku j. n. e. Õpilased ütlevad koke,
ta räägib, et see on kahjulik, aga ise
teeb seda, kus meigi või seda teha:
"ütleva, et on kahjulik ja vinnane"

aga suitsu nänku ja ani sellega.

Aga si mitte nii!

Kasvatusest esmalt teha süs sõnad!

Kõige pealt vaata ja nõua iseendalt
seada mis tahad teistelt nõuda. Kui
oled ise täitnud kõik korralikult ja
senkujulikult süs võid seda alles
teistelt nõuda!

Et seda kõiki aga täita selleks
tuleb end kasvata. Et noorsoole alg-
koolis, kust ta meie kätest läbi käib,
peale väheste ja puuduliste teadmiste
kasvatust, esteetilist-eeetilist kasvatust
anda, selleks peame me ise kõige pealt
endid sen suhten ja suunan karu-
tama ja dissiplineerima. Paljud
lapsed, kes meil kasvatada tulevad,

on juba vanemate halvra seenujuga
rikkunud, kuid peame peletama
selle halvra seenuju oma hea
seenujuga ja silles peame olema
ise täiesti võimalikult täiesti ide-
aalsed ja eetilised.

Seminaaristid! Suured ja
vastutusrikkad on meie ylesan-
ded, et neid korralikult ja hästi
täita, selles on vaja hoida kõie
oma jõud ja energia.

Mitte üks teie ajata kadu-
ma! Saage seenujulikkere!!

Ideaalsed!!!!

P.H.

Noor iga.

Nyyd noored, noored noorel jõul
Me allen eluyuni algunvaol.
Meil pean ja meie sean,
Nii välgan kui ka toan.
On jõud on igavene jõud,
Ei ole millestigi meil pöud.

Heinu Rauasepa.

Tiidimusele kadu.

Rong tormab mööda rööpaid-
kiirest - kiirest. Kes teab kuhu tõttab,
sunn on tema jaam - kes teab?
Kuhu!? Aga oi mis pra-
gin, mis krobis see on? -
mu aeg, vedur karand välja röö-
paist ja vagunid jooksevad sun-
nest ynsteise otsa endid puruks.
Vedurijuht karjub kõigest väest appi.

Inimesed ruttavad. Tahvad päästa
ruttu jukti; kuid see vastab: „Arge
võitke aega minu kallal, minust saate
vähe asja. Ent mu päästjad, lööge
üles lipp — ruttu. Neiu samuun röö-
paim tuleb teine rong järle; oh, te-
male võies nüsama sugune saatus
osaks saada. Lööge ülesse häda-
lipp — ruttu

Tah noored, nüsugune rong ole-
me meie, kes tormab neiu pixin elu-
rööpaim. Eks ole vanem põlv purunenud-
purunenud just alkoholi ehk n. n. ethy-
lismi süle. Ja ehk õhka paljud
joomaid: „Peaks nooremad nii tar-

gad olema et nad ei hakkaks
seda raibet' võtma. Ega taist saa-
tanast enam keegi inimene lakti
saa. Kuid ei! Noorem põlv ei ole
nii tark, et pöörduks ära teisile
rööpail, vaid jälgib neid samu
sada. Ent miks? — Kas süü
ei näe, et see on et hädalipp
ülevat! — Ei ei ole teda?

Peab ütleva, hädalipp on
kole suur, risu on hüglä hirmus,
ja teda vähane. Kuid kehtime:
miks toimatakse edasi neiu röö-
paim, miks tahetakse puruneda-
miks? Põhjuseid on väga palju.
Palju on neid ka karutet, ette-
loet ja jõudu müüda ka kõrvale
katsut toimet. On kutsut ka neid

sõitjaid endid tööle — rööpaid pöö-
rama — kuid asjata! Löödakse käe-
ga. Si võeta kuuldaqi. Üeldakse:
te tüytate hinge põhjani ära endi
kurtmistega. Yhtlugu üks ja sama
laul üks ja seesama jõu. Kes
nü? Si! Me kisendame, me röögi-
me kste selle saatanajooqi' pääle.
See saatanas, kes tahab imeda me
luud ja ydi oma nahka, kes imexs
kogu meie elujõu ja meie julgeme
äelda: meil on igar tema vastu
võidelda.

Teie noored, kes olite vabadus-
väljal võitmas vabadust, olete küll
pääsnud inimmassi surmest aga olete
inukagi õjad — alkoholi õjad!
Vabanege ka sellest!

Ta on vaenlane, nüsama kui inim-
vaenlane frondil, pyyab neelda
meie du. Ei! — Maha tema
pea — maha armutult. Noored,
mitte üks kriips tüttarust —
mitte süin! Võinukalt saadame
tulinooli alkoholi pikta. Ta peab
purunema! Meie rahvus ja vap-
rus peab kaasa kiskuma kullki.
Meie vaimu surus sõhvigu, kui
läikiv metallist möök vüna klaa-
side pikta ja tõmmaku ka pater-
rosside otsast maha tubakas, et
järel jääks ainult tyhi pater-
konts! Las imevad siis seda,
las imevad, nü kui väike syl-
laps imeb tyhja sokkut, et raku-
tada end. Las imevad!

Uusimadkielne uskond tyytuvad ka
sest. Nii teras peab olema meie
mõte, ent tabar kaarav igasugu-
ne võte. Kaugele jäägu meist tyyta-
ous, edasi tormame võitlusfrondil,
kuni võidurikka lõpuni. Et
jõuaksime kaotada viina ja
suutsu avalikkusest. Kes tahaks
jälgida neiu vanu traditsioone
see mingi ja tekku seda oman
toan, kuni ükski inimpeik teda
ei taba. Ent tema oman hingem
aga valitseb vastikturne jälgides
vanu traditsioone.

Briti just meil seminari
kavandikvel avaneb uskond
sunn võimalusväli kasvatus häärks

tööd teha. Me saame ju ükskord
õpetajaks. Käivad ju nyudise aja
lapsed enamasti kõik kooliu!
Las ei suudaks täiskonslane
õpetaja ka omis õpilasis säärast
asja elule kutsuda. Võib küll yna
kindlasti ytelda - jah!

Kuigi laps on parandand
oma vanemait suure viinakuu,
nü et teda kergesti kustutada ei
saa, ent onetigi suudame ära-
tada tema teadmist ja tund-
mist, et alkoholi pruukimine on
elu tapmine. Muidugi parandab
ta omi järeltulijate ka säärase
tundmise, ent nyud elab viina-
kuu vastikutuune juba lapsu
instinktiivina ja kui nyud tema

ka äratust saab karskusest, siis
peab ta karskuseks jääma.

Nü siis karratame viina-
hinna inimkonnast välja. Selles
aga lootust ja suurt kannatust.
Ja õpetajad peavad ise abso-
luutsed karsklased olema, mui-
du pole asja edenenist lootaagi.
Setlers meile seminaris kasvun-
dikselt, kui tulevasile õpeta-
jale suurt enesevalitsemise
võimsust ja ylemata ning
lõpemata suurt taht!

Heinu Rauasepa.

Terve besti suitsetab.

Mõteldge!

Mõteldge, — terve besti suitsetab.
Süis peavad ka naised ja lapsed,
suitsetama nagu seda pealkiri
selgesti näitab.

Aga mis ta süis suitsetab?
Muidugi mõista tubakat ja paberone.
Meil muud suitsetamise ainet pole.
Aga missuguseid paberone?
Ma mainin siin just paberone.

Perve besti suitsetab praegusel ajal
laialt tuntud paberosse, Fri-Fri
ja Flirt. Armas sõber sa mõtled
muidugi, et see on lihtsalt üks
kuulutus nimeilt ajalehest ära kirjutet,
ja tõesti see on üks kuulutus.
Ära kirjutet ajakirjast Kodu.

Sääl on ta veel väga ilusasti
ninga või inglige kaunistet, nü
et päris mugas on vaadata.

Väga tore!

Aga miks hakkasid min just nyyd
sellest kuulutusest kirjutama?

Nimelt sellepärast, et ma tahtsin
sellele vastu vaielda - Perve
besti suitsetab. —

Nagu teaduses teooriaile vastu
vaieldakse, nü vaidlen ka mina

mõnede kuulutusele vastu. Minu
arvates on see kuulutus täiesti
vale. Kuidas seda teised arvavad,
seda ma ei tea. Kui küll võin
suisetaks, olgu need naised, või
lapsed, aga kui mina seda ei
tee, siis on omistegi see kuulutus
vale, sest ka mina olen üks osa
hesti riigist. Ja nüüsi võib neid
"minasid" palju koguda. Tuleb
võimaks välja, et terve hesti asemel
suisetab väike osa "Fru-Fruid" ja
"Flirt'i".

Nüü armsad sõbrad, mehed
ja naised, tea kuidas teid kõiki
maini, ytelge igüks niusugusel
juhusel: Aga kui mina seda ei
tee!!! Nüü yhen koon, teeme meie

R. 100.

selle ja ka teisedki, mis kasvusele
kahjustused, vales.

Kallium

A. Otsa.

21. X. 22.

Oh see Oh need

Kylm talve öhtu. Tähed säravad taevan. Täiskuu vaatab glevalt, nagu tahaks näha mis maa peal syymit. Kylm, nii et seinad myrtsuvad ja aiasteivad plaksuvad, nagu seda inka kylma ilmaga kuulda on.

Juli vihma millele järgnes kylm. Tänavad on kaet libeda jää korraga. Peetud väga ettevaatlik oluma, et oma keha ulatusu mitte maad si mööda.

Sammun piki tänavaid koju poole, mis asub peaaegu linnaast väljani. Aeg juba hilise, koju veel tyax teed. Küündan sammu.

Liima servale jõudes näen musta
koju tänava äären maan.

Vaatan — inimene. Lähem liige-
male. Hügutab, tahab tõusta, aga
ei saa. Libe jää, jalad ei toeta.

Aga miks just tema, sirma maha
kukkus ja mitte keegi teine?

Kas sellepärast et jää libe? Ei,
vaid ta oli myrgitanud oma tasa-
kaalu meele. Astum liigi, et aidata.

Võtan käest kimmi, tõuseb mu
najale pusti kuid tahab jälle
kukkuda. 'Ise sõnab: Olen küll
spordimees, aga mis on sellest kõigest
kasu!' Palub end koju taluta.

Lähme jõume nature maad
edasi. Meis tahab end minust
lakti tõmmata, kuid ma ei las.

aru saades, et teda kiirni hoian,
vihastab muu pääl ja ytleb häbe-
matusi. Lähme edasi. Jõuame
raudteeni, sääl kohtab meid keegi
tema tuttavaist, kes teda koju lubab
taluta. Hääd teed!

Lähem rahulikult edasi,
ohates poolkuuldavalt: — oh alkohol,
oh joodinud, mis nad kõike yhen
koon ära ei tee —.

Sammum edasi. Jõuame
linnast murmele. Kuulen rämpsal
laulu häält. Kuulatan. Jõob nute
laul. Kõimal silmapäiril paistab
salkkond inimesi. Sõdurid.
Kartus lööb südamesse. Alles
mõne minuti eest sain joomarilt
sõimata. Mis eest? Selle eest, et teda

aitasin.

Olen näinud inimest, kes ütles
oma naisele: "Oh sa mu kalline, mu
kyljelunne, jaa!!! ainult siis, kui ta
kaine on. Mis aga siis, kui joobnud:

"Sa igavene raisk ja inimese soo
jätis!!!" Ei ole küllalt rõnust, vaid
sääljumees peavad veel käed ja
jalad ka tegutsema. Mis sa mõtled,
kui sa nüsegust inimest näed?

Kardan kas säält salgast ka mõni
ei või minu kallale tulla, nagu
seda joobnud tiktiteerad.

Lähem, korraga, läheneb mees, kiskun-
dades mis võib: "Poiss, kurat, kus
sa lähed, tule süa ma su kuradi
tapari!" Mis mõtled sa, kui sul
nü juktaks. Mis ma tein, mureid

midagi, kui peitsin peenema. Katsub
mulle jälgida, kuid tee libe, kureb.
Si lähe ma sinu seda meest aitama.
Teise käest sain soovimata, selle käest
tapa ja taga ajada.

Sarimuu koju poole.
Kylm talve öhtu. Tähed säravad.
Paiskum vaatab tawast, nagu
tahaks näha, mis maa peal
syunib.

Astum juba üle hoovi värava.
Ise mõtlen: Oh see viin, oh need
joodikud.

Tallinn

A. Otsa.

25. 7. 22.

A llegooria.

Süüsis lau'al kord valge vaas,
täidet hõnuist lillist. Oli ainuke
värskus- ja iluallikas tolmuste raa-
matuvirnade keskel. Isand, olles
mitte sentimentaalne, pidas ta'st süüki-
lugu, ent ümardaja oli vilgas täit-
ma igal hommikul vaasi allika
vee ja aasalt nopit hõnuist lillist.
Aghel hommikul oli vaasi teadma-
tult — isandale ja ka ümardajale,
ilmunud praagu mille tagajärjel
ta'n närtsind lilled.

Fransese aega vaktis isand
mõttes vaasi, tegi aga peagi käega
lõngutuse, et kõrvaldataks jäämus
ta lau'alt. Ettevaatlikult tõstis

ymardaja pragumend vaasi tra-
nura rüülib, pannes ilutsema
lauale tume rohelise vilupurgi,
millesse ähvardasid kunnuda kõr-
nad lilled.

Isand nägi jällegi lilli
omal laual ja töötas, rahuldelt
ihmelega näol.

Taqa-seinas aga laugel
pikka - pikka tolmukybemeid
valgele vaasile —

Pallime

25. 10. 22.

Aston.

Vektor scripär.

(Käthe romanist, Seminaristid).

Mööduvad küreilt päevad kege-
den, muriden uueinat kirjandust
päevast päeva, ilma et tunneks
vahet läinud ja oleva vahet.

Õösil, kui kõik magavad ja kaste
maan, uidan metsa seest pi-
medusen katest märgad jalad,
pea mõtteist ja unistestis marmor
raskel kui veri. Nüüsi tein komis-

tan vahest kändel usin metsa patri-
kuin kum varisend kuivraad jalge-
all praagisevad. On patrik vahest
kottpime, kui valgus tyhi tõi, hingam
süs raskelt auravat värsket sureõhu,
tunden sellen korjuste hoiganest
segat oksapuu lõhnaga.

Mõtteid, pettekujusid ja fanta-
tilisi pilte kuhjub yles sureõõ pine-
dusest ja värsken metsa õhum, nagu
hoigeid inimkonna laipehmedilt,
mis moodustavad kaitsivalli minu
ja inimkonna vahel, koil pubneil
turnen tokutu vake enda ja oleva
inimkonna vahel.

Ristlen süa ja sinna. Sõttum
peeneres kuivraage ja metsamaja
kynkastel. Heitlen mõtete ja sõnade

vulinan ning puhumastikku ymber
uusur suriöö võskus, sydamaa sõnutse-
mata salasroovid.

Mõni-kord nõnda uiteu sattum
jõe äärde, pika lookleva vesimas
kallastelle. Puhub kõrkjais õine tuul
sala sahinal, värskel jõe lõhn tungib
sõõrmeisse.

See süin on ka elu, mõtlen
silla käripuude najaden: süin on
kalad kes elavajad ja ujuvad, süin
on vähid ja putukad, kõrkjad ja
lõhnavad jõekupud.

Ule nende süin, üle kõige on
omeeti püritu võimuis, julm ja tyygta
elu!

Ja noit korrit äkki endale
teadmata tekkivad mu pean

hoopis urved mõtted, esined võid
kujud, aramevad urved satidus
ilmad, kõik tormavad tunnust
esile, muravad läbi ajudest taxis-
tamatel tormijooksul esile, inim-
konna ilmale, kaasavõttes kõik
tõrked mida ära alles tundsin,
nende puhkemise eiu. Kõik armatus
seisab sellen, et mina elule ei vasta,
et kunst, mida tahan luua, ei vasta
praeguse kopitand väikekodanlike
õhuvõnale. Sellele elule ja õhuvõ-
nale mis ümbritseb kõige oma
heade ja pahedega, proosali ja
luuletajusega, korutava ja lõhuta-
va, hirmsa ja inetu, vägistava ja
sappisõrutava piimava ning ilu-
loova elule. Ma kardan kõiki, mis

võin hunkida mõista ja etteheita praeguse vähenõudlikule väikekodanlase ühiskonnale mis tahab lammata da igasuguse ~~hummansuse~~ kunsti ja esteetismi tunded.

Võib olla on neil ju õigus, on kunstin ja kirjanduse iluühvust ja niigelust.

Võib olla on neil süski veidi õigust! Võib olla!

Sarnane esteetism on mäda! On hapu! Ta on kopitama läind, vajab põhjaliku tuulutust! "hyvvan. Sama kostub kaugele resonantsina. Tarvis avada silmad ja vaadata kaugele ulatavasse tutesirkku!

Tarvis leevra urved esteetilised ja kultuurilised põhilaused ja

formelid! Tervis kuulutada uut
tõsisemat ja huumansemat kinnosti,
mis ei põgeneks elust!

Nii seisab veel sillal kelt koratu-
puna teavitab mind värsken kom-
miku õhku, näib kui oleks temagi
minu kaasmõttele ja kannatai, kes
nõuab suuremat esteetilist valgust.
Lahkun sillalt nurgesse tuleviku
pärast, koidukiire saatel ja sam-
muni koju poole pea kubieman-
nussist mõttest ja ideest. Sam-
muni tummalt auksisel roobastel,
pilke ja mõtted heidet kaugele
tulevikku.

Päine paistab taluaknaid,
sen umbse ja iduvaesen kommikun
algab jälle igapäine elu, igapäine

ideete ja mõttete tammunise elu,
nagu kaladel veen. Nii kättim
enda vaibaga ja süguri sygas
raskesse unne.

Kõigi nende suurte unistuste
juuren ja unenki painab mind
mõte, et olen alles õppur, seminarist
sest kõige tyhisem

Päine paistab kesk pööra, kõi
ärkan. Ootab jahtund eine ja pere.
naine, kes kaebab, et muutun kõhne-
maks päerpäevalt

Tummtõisena olen päeval,
kain käen raamat, või postiga
tulnd vastne aegkiri Berliinist.
Lesin ajan pöösa all või veidud
püüat lilleist.

Nii kordub see päerpäevalt

päevad on kokkuvõttes $\frac{1}{10}$ ^{te}, ei jõua
lähestuda nii palja raamatuid kui
noor kunstijärgneviis ning seda nõu-
ab, pingutada den ajata lugemise
kiirust ja mõtlemise võimet kiirese
yli võimalusevi.

Mööduvad päevad, nädalad.
Läheneb kiirelt sügis.

Pean lahkuma peatselt Paari-
riigist ja asuma linna koolipiir-
gile sotsialistide keskele, kuni olen
jälle tõsine ja nuur.

Evald Rohik.

Merel.

Suu ymber veteväli ääretu!
Veel hilana paitab kaugele ranna jões,
Nü peetik mõistmatu ta muutlik toon,
Münd piirab veteväli otsatu.

Vii kaugele mind laine vutuga!
Suu piirab meri taham liigleda,
Suu kosutavam õhku viitida,
Juu puijed paisivad. Kerge tuutoga

Paat lendab kiirelt läbi lainete.
Õhk selge, värske taevast pilvitu
Sund võlvib sinivärvist lõpmata.
Muu eennäme kaugele säälpool lainete.

H.V.

Jaanu õhtu!

Pätsid kuni kirkas? Kadakaid
tooma! sest jaaninas peab olema
suur ja lõomas. Hyydis uus vanem
mees istudeni tute äären. Ja vastu
oli jaaninas suur ja lõomas. Kõni-
sevad kadakad kinnusid tule, kui
konapõjad ja ajasid paksu suit-
se talle suureõd mustaks suit-
setada. Kyla noored slid koon
kõik jaanikul ja küge all yhen
noortega slid ka tulud noored
vanad ja väikesed koolipoised
nendega yhen ka väine Mart piir-
kene yheksa aastane poisikene.
Lapsed vilkasid ja joosid ym-
ber tule, nooremad kinnusid ja

Laulsid, väinad istusid tule ääri ja
tegid natja, ka väine Mart kyppas yhen
teistega. Umbes sydd ööl, kui oli jaanika
hülguis oma ylimal punktil, märka-
sin kaduvad lapsed, kuulsin väinivet
nende ütkamise Arvasin läind nad
uimaku. Mõtlesin isegi seda teha,
olin väind kükumisest ja soidust lin-
nast maale. Kui olin hakusud nägütt
kõni kymmend sammud koju poole,
kuulsin pöösastikun hakivat ja
häält. Suunasin sinna ja leidsin
sealt lapsed yhen väinise Mardiga
istumau ringin ja meksiman elu-
tilka. Mind silmaten tahtsid peita
teised pudeli sest teadsid, et olin
sõber nende õpetajaile ja väisin
seda nite jutustada. Kuid väine

Mart haaras pudeli ja jõi. Lume kuni
sain teda taniatada oli joonud mõnise-
gad söömud. Haarasin talt pudeli
ja saatsin pööstikku jaanõi-
sele jalutuskaigule. Kõik jooksid
laiali nendega yhen ka väike
Mart. Kerasin tagasi teele ja kü-
gel. Taktsin rääki nendega ja ooda-
ta kuni tulevad välja lepinkust.
Ajasin juttu ja tantsisin. Ootasin,
ootasin kuni punas usit ida sor-
vat. Kuid asjata. Laksusid kyta
nooremad küngid, kuid lapsi ei
ilmunud. Laksin yhen teistega kyta
poole. Kari tänavaan kohtan kohtan
kaht poissi, keda oliin näinud kü-
gel. Kysisin neilt, kuhu jäänd tei-
sed. Ei teadnud. Laksusin teistest

taltsin veel kord kiiqelt läbi uimasa
ja siis koju.

Mõni samm eemal tuhaasemelt
leidsin lamava väinuse Mardi sy-
gavan unen, surude kramplikult
riimavastu tyhja pudelit, millega
oli kohand jaani õisel jalutuskaigul
arvatavasti teist või kolmat korda

Päike tõusis ja heitis kiiri
väinuse Mardi näole. See oli tumm
ja rahulik. Vpatasin ja silmitsesin
teda, kuid ta jäi kylmaks tummaks
ja rahuliseks. Jah siin lamastäim
oma pikrusem täismes, täismes
oma viimast jaani õiset uinakut,
pukaten igavesti väinust jaani
õisen randeruunt pööstikuna.

E. Rohin.

Otsi tätt!

I

Elu pole uui

Vaid pures peni.

Elu pole muinasjutt.

Otsi tätt!

II

Myrgitarad elu

Armastus ja valu.

Armastus on muinasjutt.

Otsi tätt.

Olly Kasberg.

King elab aatelistu armuun - nãrbub
ihau
vaistsen, julm metsikuten tundein - hãrib
vihan.

King ohverdanne - ohverdanne elutõde,
Kui tunde altail ei hõõgu mõistussãde.

Julm mõistust inimaju syngem laby-
ryndin
Kas suudab võita nyyru - või sala

Sõut aaristumalt nyyru ei hõõrua,
meeli valda
Meeldi King virans korristiika-
vãgivalda.
Olly Kasberg.

Sõn I kriitilised muljed.

Lehitsemise laulivalgel aegrija loom
valt kaasõpilaste töid, keda näen
iga päev koolis. Viibin nendega tundide
kaupa ühen ruumis, kuid tunnen
süveni määratu vahet nende ja muu
vahel. Tunnen sydamest rõõmu lehit-
sedes seda neljakümne lehenyijalist
aegrija ja minu riimari tekitab
lootussäde seminariste vaimlisse
jõusse.

See on teine katse vähja anda
seminarim õpilasaegrija laimatal
alusel, mida tuleb tervitada. Ime-
ne oli kirjandusõringi. Noorus mõtted
mis läks hingusele peale tiist iluak
syndi. Peale selle olen silmrand õpikuid

kiitsama piirilin katseid, kas klasside
või üsikutel isikutel pooll. Neid on alid
mitmesihilisi ja kolava nimelini:

"Säde", "Nool", "Õde", "Ise" j.t. kuid
need kõik on läind hingusele. Vüma-
ne "Ise" teji seda kaunis õige ja tabava
artikliga. Seminaari vaimlusest tasa-
pinnast. Kuites vaimu vaesusest ja
idee kehusest seminaari õpilaskon-
nan, keda huvitab sportri annult mae
pä. est. Nyyd on astund kariskuseping
yls väga tähtsa ja julge sammun, välja-
nda aegrija laiemat alust. Talle
on keelatud sylv surma ja kadu
mitmelt pooll, on palju isikuid, kes
narravad lihtsalt selle katse yll ja
peavad seda hoopis tähtsusetuks aja
ja energia raiskamiseks. Kuid toinetai

P. Hamburg näib süüsi kõige nende peale
ignoreerivalt näeratavat ja vaatab täis
optimistliku lootuse tulevikku, tunnista-
des ise kõiki neid raskusi, milledega ta-
lel võidelda, kuid ei loe neid süüsi
võimatuseks, sest tal näib olevat kindel
ette seminari vaimlise tasapinna
olemas olemisses, mis aga vaja ylesõtri.

Esimene number on suudetud
välisuselt kannis soliidsema välja saada
mis on nõudnud nähtavasti ka aine-
list jõe pingutust, sest teame ju kars-
kusyhtingu ainelist seisukorda, mis
pole kaugeltki hülgas ja mis nõuab
juhatuselt nähtavasti suurt jõe-
pingutust, kuid naga näha, ei koh-
kuta ega põngata tagasi. Teinetai
teadete järel töötab järgmine number

veel valitudsem tulla. Kyllalt sellist.

Nyyd veidi. Eõvi I endast.

Autorite arv on seal õige väike kõigest vms. Esimesel autorite nimede silmanäisel tunnis muulle iseenesest küsimus: kas tõesti on nii vähe inimesi seminarium kes oma mõtteid kirjutiel edasi mõistavad anda?

Asusydamesse minnes, seda enam veel, et ise ka sellist ügyst puhkas polnud. Kuid tõõstisin umast sellega, et järgmise numbrin autorite nimes- tin suureneb, sest alguses võisid õpila- sed arvata, kui nad veel ajaga tutta- vad polnud, et ei mõista vastavalt aeg- kija sisule või sihile kirjutada. On ju karskusytingu aegkiri, mis arvatavate ainult karskuskysimusi antab. Aga

nyüd, kus igaves teda silmand ja lugnd,
nägu toimetar sissejuhatusen seletab,
et mitte üksipäinis uarsusest si või
kiijutada, vaid kõigist elulistest näktes-
test laseb loota autorite nimestiku
kasvu.

Saoteks seletab toimetari P.
Hamburg kõiki seda mille pärast
sarnane saamu astunud ja mispärast
see vajaline. On nähtavasti liigagi suu
optimist oma vaatein ja ideisin ja
täiesti kindel kõigi oma ideede täide-
minekul, ja julgeb juba kaasvõttejad
õpilasi übi üest, mida ta pole veel
saanudki ette teinud. See on
jätakes kaunis optimistiline ja julge
samm, mida võib ainult teatud
eelteadmisege teha. Julge mees.

Ta on ka nähtavasti ainsam isik peale
O. Kasbergi, kes julgub oma mõtteid aval-
dada oma mõtetena, sest teised autorid
on kahtlemata varjunimedega näit.

Evald Rohik, Aston, M.K. sest pole kuuldud
varem seminarin sarnasid nimesi.

Esimene neist, Evald Rohik, näeb
elus väga palju halbasi ja pahasi inimeste
nähtavasti mingit yliminimesist, kes ei
tantsiks ajasfensi määrata melakool
hüprava trompeet-muutsuva vüüli
saatel" ja ei ohverdaas olemateile
jumalale oma vähest mõistust, kellel
oleks ka pea otsan, mis mõtleks. Kõigi
nende lolluste ja jumaluste järel mis
inimesed teevad otsustab ta, et neil
polegi mõistust, et temal polegi mõistust,
kui ohverdab, sihitu, pööraselt !!!"

Nende lolluste ja rumaluste juurde näeb
ta vanade oma karvatajaten (siin on
tal ka täielik õigus) keda ta vihkab
sellepärast pööraselt ja kes näivad
temal olevat kõige suuremad viha-
vaenlased, keda vaja võlli ajada ja
uputada nende oma hairevasse mäda
nyltsasse jäljetelt. Oma vaenu ja viha
avaldab ta isearalisen keerulisen
kirjanisim, ilustavalt. Näib naga tehava
ta selle läbi seda halvust enam vähen
võrgundada, kuid rannas jääb see
siiski, kui tina vaiker. Üldiselt võib
selle mehega rahul olla sest tal näib
vähemalt hea pyge ja tubli tahtmine
omada pead ja saada inimeseks.

Teine väijunimekane Aston, näib
tehtvat igll täiesti emast väijunime

taha peita, jättes määramata oma sugugi.
Kuid nü palju võin kindlasti öelda,
et ta naisterahvas on seda lasub ole-
da ta töö. Maha ehted kus keidetakse
nii kõrnalt ette naistele seda et nemad
just võimide ja ehte kandmisel seu-
rean. Maha ehted näib olevat ise nii
kaunis põhjata töö. Sest ehte mõte ja
mõiste on laialine asi mille epe võib
vauelda, sest kust algab ehe ja kuhu ta
lõpet seda on peaaegu võimata kindlaks
määrata. Näit. kas sõrmus on ehe?
Võib seda olla üksama ka mitte.
Kas pruss on ehe? Üksama. Nii, et see
on vaieldav asi millel peendub kindel
püs ja mõõdupuu. Aga noh üksugu-
sena võtta nagu seda on teinud riigi-
tabaralt N. Ader oma pealiskäunis

tusen, siis on asi täiesti õigustet ja omal
kohal, kuid vaevalt näib asi nii koomi-
line olevat. Üldiselt näib Aston üks kange-
kaelne rakuotsija ja mitte leidja olevat.
Sellepärast leiab ta tulipunasid lilli
lühva kõrben, pettub neist, kuid ei väsi süüri
otsimast. Sellens võib talle ööme soovi,
selle põhjal, et elu on otsimine ja kui ta
tydimata otsib, kyll siis viimati ikka
midagi näppu puutub.

Jutt tulipunasest lillest on ju
iseendast kena asi, kuid tundub süüri
lüh sentimentaalsena. Kuid arvesse võttes,
et ta on kirjutanud rohkem kui aasta tagasi,
mille ajaga võib noor inimene palju muu-
tuda ja arenedada, lasib oodata temalt
järgmistest numbritest kypsemaid töid.

Suusinane M. K. näib olevat kau-

nis kahvatu noorkenarane või preilikene,
vähemalt selle töö järel ei suuda ma
tast midagi küta ega laita. Temale
näib kopsu üle maha ajavat Peda-
googilised näpunäited. Kuid süsxi
tahan loota järgmisten numbriteu
tema töid iseäranis statistika alalt,
selle kirjutamiseks paistab temal viidi
andi olevat, kui tal aga püsivust ei
puudu.

Kasbergi "Vaba surm" tundub
esite võerana ja täiesti vastukäivana
P. Hamburgi "Saatele" ja tundub mitte
omal õigel kohal, kuid pikema järel-
mõttlemise ja süvenemise järel võib süsxi
rahule jääda sest arvatavasti pole
autor seda ise kõik nii mõelnud, kui-
das see lüüetus end võtta lasib.

Joonistused tekstin annavad õige hea mulje ja tõstavad seegi väärtust tuntuvalt. Nende eest tuleb võelda H. Aderile tänu, ja soovi, et neid ka teisten numbrite näha oleks, Aderi kunsti armil pole kahtlust, see vägijendab end juba mõningat aastat ja tõstab seega seminari au.

Ja nüüd mõned tehnilised märkused, millede kordumist ei tahaks mitte näha. Need on: 1) Ymbekirjutamine. Yks number ei tohiks sisaldada mitme isiku käekirju, see jätab halva mulje, seda peaks täiesti üks, yhe käekirja ja sulega kirjutama ja rohkem rõhkse panema kaligraafia peale. 2) Tuleks selgeni näha võtta shapierograafi pealt. Mõned kohad on õige tumedad

ja see pole mitte soovitatav ja 3) keeleliselt
tuleks rohkem rõhku panna kontrolli
peale, tuleb ette õige palju õigekesksuse
vigu, mis tingimata tuleks kõrvaldada.

On talletud kõige uuem ja modernim
keel läbi vüa, kuid selle vastu eksitakse
palju, ei suudeta järgi kindel olla.

Noh, kuid pole viga, vead ja essi-
mised ise õpetavad endid parandama
ja tahame loota, et need järgnevatel
numbritel paranevad lõppude lõpuks
täiesti kaovad.

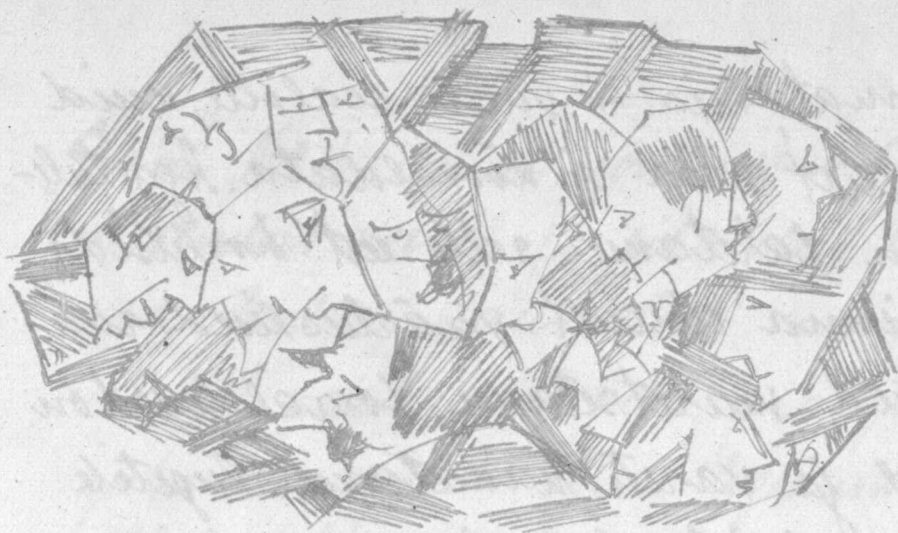
Tulevikum tahaksin näha koo-
nina ja statistika osakonda rikka-
likamana, kui tuleks koguda teateid
noorsoo kärskusliikumise alalt nü
maal kui linnas ja kui ei erasi
toonitus peatoimetaj P. Hamburg etgu-
ses seda osakonda ka kõige rohkem.

kuud nähtavasti on jäänud ta uue d
tahaplaanile. Si nõua et ta just esime-
sel plaanil olens kuud süüri veidi
rikkalikum ka tuleks paljastada tub-
listi kaasõpilaste kaasus vastastaid
tegevuid iseäranis suitsetamist.

Yldmulje on süski hea! ja laueb
tervitada ja tänada kõiki töötegi-
jaid tehtud töö ja nähtud vaeva
eest ja nende tulevikum veel rohkem
töö isu ja jõudu soovides.

Õhuseis korvitanisus lühel õhine
raamatuga on näinus
sisukas on olemas seal raamatuid
mis praegu uuegilt lõppend ja mis
paremad. Teatavajanduse. Pole küll
esimesen kogum täiesti tähtsuse syy-
tem läbi-võetud seal leidub mõniq

Emil Porgand.

Tähelepanu raamatsöbrad!

Neil päevil yhendati Kirjandus-
Ringi ja Karskus-Yhingu raamat-
kogud, mis mõlemi ringi loigetele
ühiseks tarvitamiseks läheb. Yhine
raamatkogu on kaunis suur ja
sisukas on olemas seal raamatuid,
mis praegu nappilt lõppend ja mis
paremad Eesti kirjandusest. Pole küll
esimesen kogun täiesti tähtsuse sys-
teem läbi-viidud, seal leidub mõnigi

raamat mis ei vääri sealole, kuid
praegust neid si kõrvaldata. Aga tule-
vikum tahetakse selle eest hoolitseda,
et sinna ainult vääruslike ra-
amatud muretsetakse. Kõrvaldused on
lõpul ja varsti hakatakse liigetele
raamatuid lugemiseks andma.

Jääb ainult soovida et raamatud
laisklast taritamist laians.

Raamatute väljaandmise aja ja
tingimiste kohta teatatakse eraldi
seina kuulutusel.

Rex + P.

Sõni №4 ilmub jõulu nädalana
detsembri kuuks ja sisaldab suure-
ma hulga kaunistusi mitmet-
isikult peale selle veel praeguse
juhatusi pildi ühen tegevuskavaga
möödunud aastast.

P.H.

Laupäeval 18 nov. on karskus-
ühingu ja spordi ringi ühine
pidu seminari ruumides
t. 22. Tegevusprogrammi on deklamot-
sioonid spordi ja muusika
etteanded.

P.H.

7. okt. oli seminari naamen
Venet. 31. Tallinna keskk ja kutse
koolide karskuste õpilaste esita-
jate koondus. Tallinna Õpetajate
seminari karskuseühingu kutse-
korpandi alls Tallinna keskk
ja kutse koolide karskuseühingute
koondusle. Koondusel on sihiks
kõnide Tall. keskk ja kutse koolide
karskuste õpilaste koondamine.

Sellel koondusel valit viie liikme-
line juhatus kes põhikirja välja töö-
tas ja registreerimisele saatis. Põhi-
kiri pole veel tagasi saadet kuid
töötamises on luba antud ja
koondus võttis I Noors karskuskong-
ressist oma 28 saadikuga pra. Algu-
ses oli koondusel ainult 240 liiget.

kuud kuu jooksul kõuis liigete arv
yle viie saja.

Juhatus seisab järele koos: P. Hamburg-
esimees M. Kirikall - kirjatoim. J. Liliental,
R. Savina ja J. Järvi. Koonduse tegevuse-
est vastutajateks on kolm keem ja kütse
kooli õpetajat: H. Roos, J. Kents ja Reser-
Resel. Koondus kavatses oma liigetele
joululaua ühise jõulupuu korraldada
ja peale selle veel ühe perekonna
õhtu detsembri algul.

PH

Meie ühine võttis osa T. Morrissoni
kui kongressist 9. jaadikuga. Saadikud:
P. Hamburg, M. Kirikall, Joh. Kos.
Viker, N. Ader, L. Menni, M. Saun, S.
Engel, H. Ringenberg. Saadikud soitsid

Tallinnas + välgja neigapäeva õhtul
yhten Tallinna kesk ja kutse koolide
karskuseühingute koonduse saadi-
kutega. Sõit on saadikutel maksuta.

P. H.

Sega teuravaga pidu mis oli
kavatses 5. XI. 22 maal (Savstis 15 v.
linnast) toime panna jäi ära
ette ni emata põhjusil.

Esialgu oli kavatsus näidendid
"Geniaalne mõte" lavastada kuid
nähes et too nõuab pikemat ette-
valmistust loobuti sellest mõttest.
Teuravasse jäid: deklamatsioonid,
muusika palad ja kõne. Keegi juha-
tuse lüpe, kes maal oli konna-

deeritud ajaga koha peal tutvumise,
teatas järgmist. Karatsetud võivad
võidu toimepanna on võimata, sest
võimud on liig väikesed. Seltsimaja
puudub. Jüri (7. versta eemal) on
küll seltsimaja kuid seal pidev kor-
raldamine võivad suuremat ette-
valmistust tuleb rohkem rõhku
panna eeskava peale et haritud
Jüri publikumile ja linna võimas-
tele mitte näenud olla.

Mujal pidev korraldada oleus ai-
milt peale ühist karskusühingu
ja spordi ringi pidev võimalik.

Preil.

Sisu

Kes oleme? Kuhu läheme?	P. H.
Noor isa.	H. Rauaseppa
Sydinusele kade	_____
Terve Eesti suitsutab	A. Otsa
Oh ... Oh need ...	_____
Allegooria	Aston
Vektor suripäev	Evald Rohik
Merel	H. V.
Jaani õhtu	Evald Rohik
Õtsi tött	Elly Kasberg
Hing elab	_____
Sõõr I	Emel Porgand
"Kroonika	_____
Sisukord	_____
Viimane lüües	_____
Siis kannistused	N. Ader
Kõlm kahelehte	P. Hamburgi poolt

Kiivarastused

H. Rauaseppa. Noor iga ja Tydimusele
kadi nagu näed ilmuvad. Palun jätkata.

A. Otsa. Nagu näed ilmuvad. Palume
kaastööd jätkata.

Aston. Ilmub. Palume jätkata

J. Rohik. Ilmub. Palume jätkata.

H. V. Ilmub . . . — — —

Olly Kasberg. — — —

Emil Porgand. Täname — — —

Vastutav ja tegevtoim.: P. Hambur

Väljaandja: P. O. S. K. G.

